

OTWARTY DIALOG

lipiec'2012

monitoring wyborów

wybory parlamentarne 2012

UKRAINA

W TYM NUMERZE:

Monitoring sytuacji przedwyborczej w Ukrainie (15.06.2012—15.07.2012)	1
Polityczny oddźwięk "języka"	5

Monitoring sytuacji przedwyborczej w Ukrainie (15.06.2012—15.07.2012)

Polityka wewnętrzna

20.06.2012

Partia „Pozycja Obywatelska” weszła w skład Zjednoczonej Opozycji. Oznajmili o tym podczas briefingu O. Turchynov, A. Yatsenyuk i A. Hrytsenko. Zdaniem A Hrytsenko, decyzja dotycząca liczby miejsc na wspólnych listach będzie podjęta na zjeździe. Lider Zjednoczonej Opozycji A. Yatsenyuk wkrótce oświadczył, że na tym się zakończył proces jednoczenia opozycji.

Źródła:

<http://www.pravda.com.ua/news/2012/06/20/6967112/>

http://news.dt.ua/POLITICS/yatsenyuk_zayaviv_pro_zavershennya_obednannya_opozitsiyi_pid_praporom_batkivschini-104830.html

21.06.2012

Liderzy opozycji podpisali Deklarację o zapewnieniu uczciwych i przejrzystych wyborów, w której określono zasady tworzenia listy partyjnej i listy kandydatów według zasad większościowych. W zapisach Deklaracji mówi się, że na listy nie trafią osoby, mające związek z łamaniem praw i wolności człowieka oraz działaniami korupcyjnymi, a także ci, którzy zmienili swoje stanowisko polityczne wbrew woli wyborców. Wpisani na listy zobowiązują się do niezmienniania swoich stanowisk politycznych podczas obowiązywania mandatu oraz efektywnego uczestniczenia w obradach Parlamentu i głosowania wyłącznie osobiście.

Źródło:

http://news.dt.ua/POLITICS/obyednana_opozitsiya_v_svoji_spysky_na_vyborah_tyshok_brary_ne_byde-104231.html

02.07.2012

Premier Mykola Azarov oznajmił, że w lokalach wyborczych zostanie zainstalowane 34 tysiące kamer do monitorowania głosowania. Wkrótce zastępca szefa Centralnej Komisji Wyborczej Andrey Magera wyraził swoje osobiste stanowisko, że kamery na wyborach będą nieskuteczne, ponieważ nie będzie przez nie widać, jak zaznaczane są kandydatury w kartach do głosowania. Tymczasem niektórzy eksperci, zwracają uwagę, że zgodnie z prawem wyborcy mogą obserwować online tylko proces głosowania, ale nie liczenie głosów.

Źródła:

<http://gazeta.ua/ru/articles/politics/azarov-poobeschal-ustanovit-34-tysyachi-veb-kamer-na-izbiratelnyh-uchastkakh/443626>

<http://www.pravda.com.ua/news/2012/07/4/6968069/>

<http://censor.net.ua/news/211216/>

[na vyborah v radu ukraintsy daje s kamerami ne smogut kontrolirovat podschet golosov smi](#)

03.07.2012

Rada Najwyższa uchwaliła projekt ustawy V. Kolesnichenko „O państwowej polityce językowej” w drugim czytaniu. Deputowani opozycji oskarżyli władzę o to, że głosowanie odbyło się z naruszeniem regulaminu, bez uwzględnienia poprawek do projektu ustawy. Faktycznie ustawa została przyjęta w brzmieniu pierwszego czytania. Deputowani Partii Regionów zajęli Prezydium i nie pozwolili opozycji na zablokowanie głosowania. Przewodniczący Parlamentu V. Lytvyn, który był nieobecny na sali obrad podczas głosowania ustawy, powiedział, że nie będzie jej podpisywał – i podał się do dymisji. Ale deputowani odmówili umieszczenia tej sprawy w porządku obrad.

Pod Ukraińskim Domem (Narodowym ośrodkiem życia biznesowego i kulturalnego, gdzie oczekiwano na konferencję prasową Prezydenta) zaczęły się protesty przeciwników ustawy, a także zaczęli przyjeżdżać ludzie, wspierający inicjatywę V. Kolesnichenko. I protestujący i milicja stwierdzili fakty użycia gazu łzawiącego. Akcje protestacyjne zaczęły się także w innych miejscach na terytorium całej Ukrainy.

Źródła:

<http://www.segodnya.ua/news/14403948.html>

<http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2012/07/06/845706.html>

<http://www.pravda.com.ua/rus/news/2012/07/4/16968034/>

07.07.2012

Partia polityczna „Nasza Ukraina”, Ukraińska Partia Narodowa i Kongres Ukraińskich Nacjonalistów podpisały Deklarację Zjednoczenia. Do Deklaracji dołączyło ponad 30 organizacji społecznych, a wśród nich „Proswita”, „Memoriał”, Związek Oficerów Ukrainy, inne młodzieżowe i społeczne organizacje o orientacji patriotycznej. Siły narodowo-patriotyczne, które podpisały deklarację, pójdą na wybory pod znakiem „Nasza Ukraina”.

Źródło:

<http://www.unian.ua/news/513599-unp-i-kun-pidut-na-vibori-pid-brendom-nasha-ukrajina.html>

11.07.2012

Byli towarzysze Wiktora Juszczenki tworzą zrzeszenie na bazie partii „Ukraińska platforma „Sobor” pod przewodnictwem deputowanego Pavlo Zhebriwskiy. Pierwszy zastępca przewodniczącego partii „Ukraińska Platforma „Sobor” deputowany Anatoly Matvienko oświadczył, że jego partia rozpoczęła proces jednoczenia prawicowych sił politycznych, które nie weszły do związku, utworzonego na bazie partii „Nasza Ukraina” Wiktora Juszczenki.

Źródło:

<http://www.kommersant.ua/doc/1978152>

Więzienie byłej premier Julii Tymoszenko i byłego ministra MSW Y. Lutsenko

17.06.2012

Przewodniczący przedstawicielstwa UE na Ukrainie José Manuel Pinto Teixeira stwierdził, że nie może dostać zezwolenia na spotkanie z byłą premier od chwili jej aresztowania w ciągu już prawie 10 miesięcy, podczas gdy inni przedstawiciele Parlamentu Europejskiego otrzymują takie zgody. Jego zdaniem, mógł on tylko wjechać na 9 piętro szpitala i porozmawiać z ochroną obok sali, w której leżała Tymoszenko.

Źródło:

http://news.zn.ua/POLITICS/teysheyra_prishel_v_bolnitsu_k_timoshenko,_no_ego_tak_i_ne_pustili-103977.html

18.06.2012

Pierwszy zastępca prokuratora generalnego Renat Kuzmin oznajmił, że Prokuratura Generalna ma

dość podstaw, żeby przedstawić Julii Tymoszenko zarzuty o udział w zabójstwie deputowanego Jevhena Shcherbana w 1996 roku. Tymczasem, J. Tymoszenko zamierza wnieść pozew przeciwko W. Janukowyczowi do sądów zagranicznych w związku z wywiadem, jakiego prezydent udzielił agencji Bloomberg, w którym oświadczył, że istnieje możliwość jej udziału w zabójstwie deputowanego Jewhena Shcherbana. Powiadomił o tym obrońca byłej premier Serhiy Vlasenko.

Źródła:

<http://www.kommersant.ua/doc/1960941>

<http://www.interfax.com.ua/rus/pol/108313/>

22.06.2012

Europejski Trybunał Praw Człowieka ogłosił datę rozpoznania sprawy, dotyczącej byłej premier Julii Tymoszenko. Według informacji na oficjalnej stronie Trybunału, rozprawę wyznaczono na 28 sierpnia bieżącego roku.

Źródło:

http://news.liga.net/news/politics/684929-novost_dnya_evropeyskiy_sud_rassmotrit_delo_timoshenko_28_avgusta.htm

25.06.2012

W Charkowie odbyło się pierwsze posiedzenie w sprawie Jednolitych Systemów Energetycznych Ukrainy, gdzie J. Tymoszenko oskarżana jest o korupcję. Z powodu stanu zdrowia J. Tymoszenko i konieczności wydania sądowej ekspertyzy medycznej w tej sprawie, posiedzenie sądu przekładano kilka razy – na 10 lipca, potem – 12 lipca, i wreszcie – 16 sierpnia. Rozprawę przełożono wbrew staraniom J. Tymoszenko o rozpatrzenie skargi kasacyjnej bez jej obecności.

Źródło:

http://news.liga.net/news/politics/686067-timoshenko_naznachena_ekspertiza_sud_perenesli.htm http://news.zn.ua/POLITICS/vrachi_porekomendovali_lechit_timoshenko_doma-104480.html

03.07.2012

Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał aresztowanie byłego ministra spraw wewnętrznych Ukrainy Yuriya Lutsenko za naruszenie prawa człowieka. Taka decyzja została ogłoszona we wtorek w Strasburgu w Europejskim Trybunale Praw Człowieka na podstawie wyników rozpatrzenia skargi „znanego polityka opozycyjnego na jego aresztowanie”. Trybunał zobowiązał również Ukrainę do wypłacenia Y. Lutsenko 15 tys. euro zadośćuczynienia za starty moralne. Jak oświadczyło źródło w Ministerstwie Sprawiedliwości, orzeczenie w sprawie Yuriya Lutsenko, przyjęte przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, w żaden sposób nie wpłynie na czas pozbawienia wolności i były minister spraw wewnętrznych będzie dalej odbywał karę w miejscach odosobnienia. Prokurator Generalny Ukrainy Wiktor Pшонka utrzymuje, że wszelkie podstawy do aresztowania w 2010 roku byłego szefa MSW wynikały z orzeczenia ukraińskiego sądu.

Źródła:

http://news.zn.ua/POLITICS/evrosud_priznal_arest_lutsenko_nezakonnym_-104752.html

<http://www.kommersant.ua/doc/1972955>

<http://www.interfax.com.ua/rus/pol/110807/>

Reakcja społeczności międzynarodowej na sytuację polityczną w Ukrainie

15.06.2012

Przeciwko Ukrainie mogą być wprowadzone sankcje, jeśli uwięzieni liderzy opozycji nie wezmą udziału w wyborach parlamentarnych jesienią bieżącego roku, uważa poseł do Parlamentu Europejskiego Werner Schulz. Potencjalnymi sankcjami może być rozpatrzenie związków biznesowych W. Janukowycza lub przeprowadzenie śledztwa w sprawie działań korupcyjnych podczas budowy stadionu NSK „Olimpijski”.

Tymczasem, 03.07.12 wiceprzewodniczący Bundestagu Wolfgang Thierse oznajmił, że uczciwe wybory parlamentarne na Ukrainie stoją pod znakiem zapytania. Będzie to trwało do tej pory, dopóki oponenci polityczni władz ukraińskich znajdują się poza procesem wyborczym.

Źródła:

<http://www.unian.net/news/509583-shults-ukraine-grozyat-sanktsii-esli-lideryi-oppozitsii-ne-primut-uchastiya-v-vyiborah.html>

<http://www.dw.de/dw/article/0,,16069935,00.html>

18-21.06.2012

Unia Europejska do przyjęcia umowy stowarzyszeniowej oczekuje od Ukrainy decyzji w sprawie byłych członków rządu i uczciwych wyborów. Podpisanie umowy stowarzyszeniowej przed wyborami parlamentarnymi jest wykluczone. Oświadczył to Gunnar Wiegand - p.o. dyrektora generalnego Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych ds. Rosji, Partnerstwa Wschodniego, Azji Środkowej, współpracy regionalnej i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Źródło:

<http://obkom.net.ua/news/2012-06-18/1946.shtml>

26.06.2012

Przewodniczący Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy Jean-Claude Mignon oświadczył, że organizacja skieruje na wybory w Ukrainie 41 obserwatorów. Na czele delegacji stanie poseł parlamentu szwajcarskiego Andreas Gross. 11 lipca Przewodniczący Zarządu Instytutu Ukraińskiej Polityki Kost' Bondarenko oświadczył, że w Ukrainie oczekiwana jest duża ilość obserwatorów międzynarodowych - ponad 3 tys. osób. To znacznie więcej, prawie pięciokrotnie więcej niż było na wyborach w Rosji.

Źródło:

http://news.dt.ua/POLITICS/pare_napravit_na_vibori_v_ukrayinu_41_sposterigacha-104472.html

<http://focus.ua/politics/238173/>

05.07.2012

Organizacja międzynarodowa „Freedom House” apeluje do władz o zwolnienie więzionych liderów opozycji J. Tymoszenko i Y. Lutsenko i umożliwienie im wzięcia udziału w wyborach. Zdaniem organizacji, pozwoli to władzom uniknąć międzynarodowej izolacji. Jednocześnie, „Freedom House” uważa, że legalności zbliżających się wyborów zagrażają przepisy prawa, według których CKW ma uprawnienia do decydowania, jacy kandydaci mają prawo do kandydowania w okręgach jednomandatowych, a okręgowe komisje wyborcze mogą usuwać obserwatorów z lokali wyborczych i będą odpowiadać za liczenie głosów.

Źródło:

http://www.irf.ua/files/ukr/programs/irf/freedom_house_report_ukr.pdf

11.07.2012

Zgromadzenie Parlamentarne OBWE apeluje do Ukrainy o zrewidowanie art. 364 i art. 365 kk, zapewnienie usług medycznych Julii Tymoszenko, Yuriyowi Lutsenko i byłemu ministrowi obrony Valeriyowi Ivashchenko oraz o dopuszczenie ich do wyborów w 2012 roku. Jest to zawarte w teście rezolucji, uchwalonej na posiedzeniu OBWE. W rezolucji jest również mowa o tym, że Zgromadzenie Parlamentarne OBWE wyraża zaniepokojenie ogólnym pogorszeniem sytuacji politycznej w Ukrainie z punktu widzenia wykonywania przez nią swoich zobowiązań w zakresie praw człowieka, nadrzędności prawa i demokracji, oraz, w szczególności, przedłużającego się aresztu byłej premier Ukrainy Julii Tymoszenko i przypadków nienależytego jej traktowania.

Źródło:

<http://www.pravda.com.ua/rus/news/2012/07/11/6968592/>

Polityczny oddźwięk "języka"

A nW ciągu ostatniego miesiąca nowa fala dyskusji na temat "kwestii językowej" stała się problemem determinującym nie tylko wybory, ale również ogólną sytuację społeczno-polityczną w Ukrainie. Eskalacja tego konfliktu nieco odwróciła uwagę publiczną od innych ważnych wydarzeń: decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka odnośnie Lutsenko, od procesu sądowego Julii Tymoszenko i nowych procesów zrzeszania się opozycji. "Kwestia językowa", będąca chwytem wyborczym, nie wynika z żadnych poważnych konfliktów społecznych, ponieważ nie jest ona istotna dla większości obywateli Ukrainy. Jednak gra polityczna wokół tego problemu zagraża integralności społeczeństwa

Szachownica wyborcza: figury są już ustawione

W czasie, gdy w Ukrainie zaczął narastać konflikt "językowy", mapa wyborcza i relacje pomiędzy głównymi graczami politycznymi stały się mniej więcej zrozumiałe. Partia A. Gritsenko "Pozycja Obywatelska" dołączyła do Zjednoczonej Opozycji, czym zakończyła proces jednoczenia sił opozycyjnych [1].

Zjednoczenie Julii Tymoszenko, A. Yatseniuka i A. Gritsenko świadczy o tym, że główni gracze opozycyjni próbują stworzyć monolityczny obraz, który będzie łatwo identyfikowany w umysłach wyborców jako "coś, co występuje przeciwko władzy". Być może niektóre siły opozycji postanowiły nie popełniać tych samych, już dobrze sprawdzonych i niezawodnie działających błędów? Być może właśnie przeprowadzenie wyborów w ordynacji mieszanej w sposób istotny przyczyniło się do zjednoczenia poszczególnych partii opozycyjnych. Dzięki temu siły polityczne mają teraz więcej możliwości manewru, ponieważ potencjalne straty z powodu "fuzji" na wspólnej liście wyborczej można zrekompensować przy pomocy kandydatów z okręgów większościowych. Jednocześnie były prezydent Wiktor Juszczenko został wyłączony z Komitetu Oporu Przeciw Dyktaturze za systematyczną, jak twierdzą liderzy opozycji, współpracę z reżimem Wiktora Janukowycza. Zamiast tego W. Juszczenko i "Nasza Ukraina" zjednoczyły się z Ukraińską Partią Ludową i Kongresem Ukraińskich Nacjonalistów. Przywódcy tych partii stwierdzili, że nie tylko będą razem brać udział w wyborach pod marką "Nasza Ukraina", ale zamierzają również utworzyć wspólną ukraińską siłę polityczną. [2] Tymczasem byli sprzymierzeńcy W. Juszczenki tworzą właśnie nowe zjednoczenie

centroprawicowe na bazie partii "Ukraińska Platforma "Zjednoczenie" (UP "Sobór") pod przewodnictwem deputowanego Rady Najwyższej Ukrainy Pawła Żebriwskiego. W procesie negocjacyjnym uczestniczą także V. Ogryzko, V. Matchuk i inni byli członkowie "Naszej Ukrainy". [3]

Jak widać, do wyborów startuje kilka partii, których celem jest walka z obecną władzą, na przykład, Zjednoczona Opozycja, Nasza Ukraina, "Wolność", "Cios" V. Klitschki. Co przeważą w decyzji wyborców nie popierających obecnej władzy? Możemy przypuszczać, że tradycyjnie dla polityki ukraińskiej, pewne znaczenie będą mieć preferencje osobowości politycznych. Różnice programowe między, na przykład, "Wolnością" i Zjednoczoną Opozycją są dość istotne. Ale wybierając pomiędzy "Naszą Ukrainą", Zjednoczoną Opozycją i partią "Cios", wyborcy najprawdopodobniej będą kierować się osobowościami liderów tych ugrupowań. Na razie, jak pokazują wyniki przeprowadzonego pod koniec czerwca przez Centrum Razumkova sondażu, prawie 40% Ukraińców uważa za lidera opozycji Julię Tymoszenko, 20% - A. Yatseniuka, a 4% - V. Klitschkę. [4].

"Kwestia językowa" - nowa fala

Polityczny oddźwięk "języka" okazał się na tyle mocny, że zaćmił nawet decyzję Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie J. Lutsenki. Zgodnie z tą decyzją, aresztowanie byłego ministra spraw wewnętrznych zostało uznane za naruszenie praw człowieka.[5] Postanowienie Europejskiego Trybunału dotyczyło wyłącznie przestrzegania praw człowieka podczas zatrzymania J. Lutsenki. Czy oznacza to, że w Ukrainie oficjalnie pojawili się więźniowie polityczni? Pytanie jest kontrowersyjne. Wprawdzie na mocy tej decyzji nie można zwolnić J. Lutsenki z aresztu, i nawet polityczne motywy wszczęcia wobec niego postępowania można tu uznać tylko pośrednio. Ale mimo to znaczenie wyroku, podjętego w tak wysokiej instancji jest ogromne. Tymczasem całą uwagę społeczeństwa pochłonęły batalie "o język".

Temat "języka" również nieco odwróciła uwagę społeczności od uwięzienia J. Tymoszenko, której sprawą również zajmie się Trybunał Europejski w dniu 28 sierpnia. A tymczasem odbyło się już pierwsze posiedzenie Sądu w Charkowie w sprawie Zjednoczonych Systemów Energetycznych Ukrainy, w której J. Tymoszenko jest oskarżona o korupcję. W związku ze złym stanem zdrowia J. Tymoszenko i

koniecznością wydania opinii medycznej w związku z tą kwestią, posiedzenie sądu było już odraczane kilkakrotnie: na 10 lipca, następnie na 12 lipca, i wreszcie na 16 sierpnia. [6]

Może, właśnie to jest potrzebne rządowi państwa – odwrócenie uwagi od niebezpieczeństwa izolacji międzynarodowej [7], oraz od problemów w sferze społeczno-gospodarczej. I tutaj z pomocą przyszła kwestia języka - temat niezwykle przewidywalny, lecz jak zawsze skuteczny. Bo przecież "kwestia językowa" to jedna z tych kwestii, która odnosi się do głębokich orientacji społecznych, a w poszczególnych przypadkach - do orientacji cywilizacyjnych różnych segmentów ludności Ukrainy. Właśnie to narzędzie "działu wodnego" systemu politycznego jest władzy szczególnie potrzebne przed wyborami.

Przebieg konfliktu "językowego"

Przypomnijmy pokrótce chronologię wydarzeń, które głośnym echem odbiły się w Ukrainie w zeszłym miesiącu. W dniu 5 czerwca w pierwszym czytaniu została przyjęta, zainicjowana przez V. Kolesnichenko i S. Kivalova, ustawa o polityce językowej państwa, która zakłada wzmocnienie pozycji języków regionalnych. To wydarzenie spowodowało konflikty między politykami oraz wywołało protesty na ulicach. W dniu 20 czerwca podczas przesłuchań komitetu dodano ponad 2000 poprawek do projektu ustawy. Jednak V. Kolesnichenko opuścił posiedzenie komitetu, oskarżając większość jego członków o stronnictwo. [8]

W dniu 3 lipca parlament przyjął projekt ustawy V. Kolesnichenko w drugim czytaniu, nie uwzględniając poprawek do projektu ustawy. W rzeczywistości ustawa została uchwalona w brzmieniu z pierwszego czytania. Deputowani z Partii Regionów zajęli Prezydium i nie pozwolili opozycji zakłócić głosowania. Opozycja oskarżyła rząd o to, że głosowanie odbyło się z naruszeniem regulaminu. Przewodniczący Parlamentu Wołodymyr Łytwyn, który był nieobecny w sali parlamentu podczas głosowania w sprawie ustawy, zapowiedział, że jej nie podpisze, i podał się do dymisji, jednak posłowie odmówili włączenia tej kwestii do porządku obrad.

W dniu 7 lipca Prezydent polecił Gabinetowi Ministrów rozpatrzyć poprawki do ustawy, i wyraził ubolewanie z powodu tego, że wiele poprawek do ustawy nie zostało uwzględnionych przed jej przyjęciem. Dopiero po przeprowadzeniu dokładnej ekspertyzy prawnej Prezydent podejmie decyzję o

podpisaniu bądź niepodpisaniu ustawy. [9] W rzeczywistości Prezydent stworzył warunki do tego, by ustawa na obecnym etapie została podpisana przez Przewodniczącego Parlamentu, i tym samym zdjął z siebie odpowiedzialność. To pozwoli Prezydentowi ocenić potencjalne korzyści i straty, które wynikną z jego decyzji. Bo przecież skutki wyborcze zarówno decyzji na "za", jak i "przeciw" mogą być bardzo istotne. Dlatego też teraz dla Prezydenta najkorzystniejsza jest właśnie postawa wyczekująca.

Tymczasem pod tak zwanym Domem Ukraińskim rozpoczęły się protesty przeciwników projektu ustawy, oraz zaczęli gromadzić się tam ludzie, którzy popierają inicjatywę V. Kolesnichenko. Zarówno protestujący, jak i milicja zgłaszali przypadki użycia gazu łzawiącego. [10] Akcje protestacyjne rozprzestrzeniły się na teren całej Ukrainy. Według stanu na 13 lipca pod Domem Ukraińskim protestowało około 300 osób, a kilkanaście ogłosiło strajk głodowy.

Taką niewielką liczbę protestujących można wytłumaczyć faktem, że "kwestia językowa" nie jest głównym priorytetem dla Ukraińców. Wskazują na to wyniki sondażu opinii społecznej, przeprowadzonego przez Centrum Razumkova i Fundację "Inicjatywy Demokratyczne". Problem statusu języka rosyjskiego na liście aktualnych dla Ukraińców problemów znajduje się na 31 miejscu i jest istotny zaledwie dla 4% respondentów. Przy czym z każdym rokiem dynamika spadku zainteresowania tą kwestią utrzymuje się na stałym poziomie. Większość Ukraińców jest zainteresowanych kwestią bezrobocia, kryzysu gospodarczego, wzrostu cen, ochrony socjalnej, korupcji itp. [11]. Na tym tle nie jest zaskoczeniem, dlaczego obecnie mało kto wierzy w skuteczność "kwestii językowej" jako czerwonej płachty, którą machają politycy.

"Język" jako chwyt

"Starcia" wokół kwestii językowej mają bardziej pobudki "technologiczne", niż ideologiczne. Wyniki sondażu Centrum Razumkova potwierdzają: 65% ludności ukraińskiej uważa przyjęcie tej ustawy za chwyt wyborczy Partii Regionów w celu zwiększenia jej popularności. [12] Co więcej - sama Partia regionów w swoich dokumentach roboczych, które trafiły do informacji publicznej, rzeczywiście potwierdza, że ustawa językowa jest "kiełbasą wyborczą" [13].

Należy wziąć pod uwagę fakt, że kwestii wartości nie można zmienić w jednej chwili poprzez przyjęcie

ustawy. Prawo nie może narzucać ludziom myślenia i komunikowania się z innymi ludźmi w danym języku. Co więcej, przyjęcie tej ustawy nie wystarczy nawet do uregulowania już istniejącej przestrzeni językowej. To wymaga wieloletniej pracy nad kształtowaniem i przekształcaniem wartości poprzez system edukacji, kulturę i rozwój społeczny. Ponadto, istnieje większe prawdopodobieństwo, że po wyborach ustawa ta będzie co najmniej ponownie rozpatrzona, a możliwe, że i zniesiona przez Trybunał Konstytucyjny, jak uważają niektórzy eksperci [14].

Generalnie, przyjęcie projektu ustawy V.Kolsnichenko w drugim czytaniu zmobilizowało niewielką część radykalnej części elektoratu opozycyjnego, i, możemy przypuszczać, że jeszcze bardziej skonsolidowało umiarkowanych wyborców, którzy sprzeciwiali się władzy. Tym działaniem rząd próbował wzmocnić autorytet w oczach swoich wyborców, pokazując, że spełnia on swoje obietnice. Ale jednocześnie zamknął on wiele innych sposobów na przeciągnięcie nowych wyborców na swoją stronę.

Ryzykując zjednoczeniem społeczeństwa

Im bliżej wyborów, tym bardziej dla ukraińskich polityków cele polityczne stają się ważniejsze od wartości społecznych. Pojawiają się problemy, które nie mogą jednoczyć społeczeństwa, wręcz odwrotnie - radykalizują poszczególne jego części. Bo przecież język - to jeden z fundamentów tożsamości, wyraża on różnice historyczne, etniczne, kulturowe i społeczne pomiędzy różnymi częściami Ukrainy. Zamiast jednoczyć społeczeństwo w oparciu o instytucje polityczne i priorytety społeczno-gospodarcze, ukraińscy politycy tradycyjnie wyjmują przed wyborami "kartę językową" - i zaczynają grać na rozłamie społeczeństwa. Przecież politycy zdają sobie sprawę, że niezależnie od tego, jaka decyzja zostanie podjęta, decyzja ta nie będzie zgodna z orientacjami społecznymi dużej części ludności ukraińskiej. Będzie tak dlatego, że Ukraińcy nie mają obiektywnych kryteriów "bycia Ukraińcem". Dla mieszkańców Ukrainy Zachodniej Ukrainiec definiowany jest na podstawie języka, kultury, religii i tożsamości etnicznej, natomiast dla mieszkańca Donbasu wystarczy posiadać ukraiński dowód osobisty, aby nazywać się "Ukraińcem".

Jednak warto pamiętać, że wspólna tożsamość nie oznacza "identyczności". I w krótkoterminowej perspektywie zjednoczyć Ukraińców będzie można nie tyle przy pomocy wspólnych wartości, o ile przy pomocy wspólnych celów. Lecz, tak jak wcześniej,

politycy przed wyborami rozjątrzają stare rany społeczeństwa i oddalają proces jego konsolidacji.

Źródła:

1. Zjednoczona Opozycja zamknęła możliwość rozszerzenia i przygotowuje kandydatów // Ukraińska Pravda, 4 lipca 2012 r. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2012/07/4/6968043/>
2. Ukraińska Partia Ludowa i Kongres Ukraińskich nacjonalistów pójdą do wyborów pod marką "Nasza Ukraina" // Unian. - <http://www.unian.ua/news/513599-unp-i-kun-pidut-na-vibori-pid-brendom-nasha-ukrajina.html>
3. Duże zapotrzebowanie na ideę pravicową. Byli sprzymierzeńcy Wiktora Juszczenko utworzyli nową organizację // Gazeta "Kommersant Ukraina", Nr107 (1597), 11.07.2012 r. - <http://www.kommersant.ua/doc/1978152>
4. Mniej niż połowa Ukraińców uważa za lidera opozycji Tymoszenko // Ukraińska Pravda. - 9 lipca 2012 r. - <http://www.pravda.com.ua/news/2012/07/9/6968417/>
5. Trybunał Europejski uznał aresztowanie Lutsenko za niezgodne z prawem // Zerkalo Nedeli, 3 lipca 2012 r. - http://news.zn.ua/POLITICS/evrosud_priznal_arest_lutsenko_nezakonnym_-104752.html
6. Sąd odroczył rozpatrzenie kasacji Tymoszenko na 16 sierpnia // Zerkalo Nedeli, 12 lipca 2012 r. - http://news.zn.ua/POLITICS/sud_perenes_rassmotrenie_kassatsii_timoshenko_na_16_avgusta_-105283.html
7. Wiceprzewodniczący Bundestagu: Uczciwość wyborów parlamentarnych na Ukrainie pod znakiem zapytania // DW, 3 lipca 2012 r. - <http://www.dw.de/dw/article/0,,16069935,00.html>
8. Kolesnichenko wystosował *démarche* w czasie prac parlamentu nad ustawą językową // Ukraińska Pravda, 20 czerwca 2012 r. - <http://www.pravda.com.ua/news/2012/06/20/6967137/>
9. Janukowicz polecił Gabinetowi Ministrów zastanowić się nad wniesieniem zmian do ustawy językowej // ukranews, 7 lipca 2012 r. - <http://ukranews.com/ru/news/ukraine/2012/07/07/74179>
10. Gazu łzawiącego używano z obu stron // Ukraińska Pravda, 4 lipca 2012 r. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2012/07/4/6968034/>
11. Wybory 2012 - rankingi, motywacja wyboru, zadania społeczeństwa // Fundacja "Inicjatywy Demokratyczne" . - http://dif.org.ua/ua/polls/2012-year/vybory_parlament_reytynghy_2_2012.htm
12. Sondaż: stosunek do statusu języka ukraińskiego i rosyjskiego // Centrum im. Razumkova, 4 lipca 2012 r. - http://www.razumkov.org.ua/ukr/news.php?news_id=400
13. "Regiony" przyznały, że ustawa językowa jest chwytem wyborczym // Ukraińska Pravda, 6 lipca 2012 r. - <http://www.pravda.com.ua/news/2012/07/6/6968275/>
14. Janukowicz podpisze ustawę językową Kivalova-Kolesnichenki - twierdzą politolodzy // Focus, 3 lipca 2012 r. - <http://focus.ua/politics/237056/>

OTWARTY DIALOG

Fundacja "Otwarty Dialog" - Fundacja «Otwarty Dialog» została stworzona przez ludzi, którzy uważają, że europejskie wartości – wolność osobista, prawa człowieka, demokracja, samostanowienie – są nie tylko deklaracjami, ale powinny być powszechną rzeczywistością XXI wieku. Misją Fundacji jest dzielenie się polskim doświadczeniem transformacji i demokratyzacji z naszymi partnerami zagranicznymi, szczególnie tymi ze Wschodu (głównie z Ukrainy, Rosji i Azji Centralnej). Głównymi obszarami działalności jest: obrona i promocja praw człowieka, szeroko pojęta polityka międzynarodowa, wspieranie i rozwój działalności społecznej oraz programy edukacyjne. Celem jest budowanie porozumienia i zaufania pomiędzy UE i innymi krajami.

www: www.odfoundation.eu

Adres: 3 Maja Str. 18/4, 20-078 Lublin, Poland

tel. / faks:: + (48) 507 739 025

E-mail: odfoundation@odfoundation.eu